

Landmandsforsamlingen i Flensborg 1854.

Den første danske Landmandsforsamling, i Randers (1845) talte 332 Medlemmer, den anden, i Odense (1846) 626, den tredje i Aarhus (1847) 467, den fjerde i Kjøbenhavn (1852) 1242, den femte i Flensborg (1854) 422.

Af disse 422 Medlemmer var en Fjerdedeel fra Slesvig, de $\frac{2}{3}$ fra Kongeriget; man kunde have Aarsag til at vente, at Forsamlingen vilde have blevet talrigere og det af forskjellige Grunde, men navnlig, at flere Slesvigere havde givet Møde; det er ogsaa hævet over al Tvivl, at ret mange senere fortrød ikke at være komne derhen; de havde af Indbydelsen, kommenteret med mundtlige Meddelelser, ikke opfattet Betydningen af Forsamlingen, maaskee neppe dens Hensigt; men den Interesse, der blev vækket hos dem for deslige Forsamlinger, fremgik bedst af den idelige Spørgen: „Naar skal den næste Forsamling være i Flensborg;“ det bevises ved den Mængde Menneker, der strømmede ind til Dyrstuet, ja en Slesviger yttrede ved at tage Afsted med Anm.: „Naar den næste Landmandsforsamling, bliver i Flensborg, vil der komme ligesaamange Tilstunder, som der denengang har været Hundreder.“

Landmandsforsamlingen i Kjøbenhavn i Octb. Maaned 1852 besluttede, at den næste Forsamling skulde afholdes i Aaret 1854, og vedtog paa et derom fremsat Forslag med meget stor Majoritet, at Samlingsstedet skulde være Flensborg, saafremt der fra Stadens Side ikke var noget til Hinder

derfor. Til at træffe alle fornødne Forberedelser i Anledning af den paatænkte Sammenkomst udvalgte ved Stemmesleerhed af Forsamlingen en Comitee bestaaende af Professor B. S. Jørgensen, Proprietair Valentiner til Gjeddesdal og Lehnsgreve Holstein-Holsteinborg. Efterat have henvendt sig til Staden Flensborgs Magistrat, modtog man en Svarskrivelse fra samme, hvori der yttredes, at Stadens Indvaanere med Glæde vilde see Landmandsforsamlingens Afholdelse i Flensborg i 1854.

Allerede inden Udgangen af Aaret 1853 henvendte den nedsatte Comitee sig til Magistraten i Flensborg om at foranstalte Valg af idetmindste 3 Mænd, der vare villige til at sammentræde med de her valgte i en samlet Comitee, og begrundedes denne Anmodning navnlig derved, at det af forskjellige Grunde var nødvendigt, at Comiteen havde Mænd i sin Midte, der havde Localkundskab og som kunde overvære de forberedende Arbejder, der vilde være at foretage, naar Forsamlings-tiden nærmede sig. Magistraten meddeelte i sit Svar, at Valg var faldet paa Etatsraad, Landcommissair Hagemann til Ohrfeld, Cancelliraad, Raadmand H. P. Schmidt i Flensborg og Stadsbygmester Winstrup sammesteds. Den samlede Comitee bestod saaledes af 6 Medlemmer.

Fra den herværende Afdeling udstedtes i Vinterens Løb Opfordring til de større Landeieendomsbesiddere og enkelte andre formnende Mænd, om at yde Bidrag til Foretagendets Iværksættelse. Hans Majestæt Kongen, hvis Iver for at fremme Foretagender, der sigte til Gavn for Danmark, altid viser sig lige varm og stor, hvis Lyft til at yde Bidrag paa rette Steder aldrig svækkes, gav atter her et sandt kongeligt Vidnesbyrd om sin allerhøieste Tilfredshed med denne vigtige Sags Fremme, idet han ved et allernaadigt Rescript stillede til Comiteens Disposition den betydelige Gave af 2000 Rdlr. til Udsættelse af „Kongepremier.“

Det Glæssenske Fideicommiss bestemte en Sølvcandelaber eller 300 Rdlr. samt desforuden 200 Rdlr. i Penge til Præmier; fra private Mænd indkom rige Bidrag.

I Marts Maaned sammentraadte Comiteen i Flensborg og i April udsendtes en Plan for Forsamlingens Virksomhed over hele Landet. Af dens Indhold fremhæves, at der, foruden Discussion over de forud opstillede Spørgsmaal, tillige agtedes foranstaltet et Dyrskue, en Udstilling af Agerdyrkningsredskaber og en Udstilling af Meieriprodukter og saltede Varer m. m.; Tiden til Forsamlingens Afholdelse bestemtes fra den 29de Mai til den 2de Juni; endvidere, at der vilde blive udsat en Række Kongepræmier samt desuden flere mindre Præmier; at Fragten for Agerdyrkningsredskaber og Maskiner fra nærmeste Søstad til Flensborg pr. Damp- eller Seilskib, og hvis disse Gjenstande ikke bleve solgte, da tilbage igjen, vilde blive afholdt af Forsamlingens Kasse; at Transporten af Dyr ogsaa vilde lattes saameget som muligt.

Det bemærkedes, at hvis Forsamlingens Medlemsantal kom til at overstige 500, vilde der foruden de almindelige Forhandlinger blive 4 Sectioner, nemlig for Agerdyrkning, Huusdyravl, Skovvæsenet og Havevæsenet.

De fremsatte Spørgsmaal bleve angivne. Der anførtes den Maade, hvorpaa Dommerne ad indirecte Veie skulde udvælges; en Inddeling af de Dyr, der kunde concurrere til Præmier fremsattes; Kongepræmierne bleve angivne; endelig blev der fremsfort en Forklaring over Agerdyrkningsredskaber og Meierieproducter samt saltede Varer m. m., som ønskedes udstillede; ligesom det ogsaa her saavel som ved Meddelelsen om Dyrene blev opgivet, hvor Fremstillerne havde at henvende sig.

Den samlede Comitee valgte Grev Holstein til sin Formand, og deelte sig i Subcomiteer saaledes:

Subcomiteen for det almindelige Arrangement: Comiteens Formand og Cancelliraad Schmidt. Subcomiteen for Dyrskuet, Proprietair Valentiner og Etatsraad Hagemann samt tilkaldt Medlem Hospitalsforstander P. Jørdt i Flensborg. Subcomiteen for Udstillingerne, Professor Jørgensen og Stadsbygmester Winstrup.

Det blev overdraget Sekretair Linde, som har udgivet Beretningen om det Ade danske Landmandsmøde, at udføre det samme Arbejde for Forsamlingen i Flensborg; desuden blev Veiconducteur Fiedler tilfaldt som Secretair navnlig for den slesvigste Comiteeafdelings Vedkommende.

Medlemscontingentet blev ansat til 5 Rd.

Directionen for „Borgerforeningen“ havde velvillig overladt Comiteen Foreningens rummelige Locale til Forsamlingens Afholdelse; denne Smødefkommen var saa meget mere at paa-sigjønne som Localet, der ligger midt i Byen og hvortil hører en smuk Have, fuldkommen egnede sig til et talrigt Møde og i ingen Henseende lod noget tilbage at ønske.

Mandagen den 29de Mai sammentraadte Forsamlingen under Præsidium af Comiteens Formand; han gav en kort Oversigt over Comiteens Forhandlinger, henlede først og fremmest Forsamlingens Opmærksomhed paa den kongelige Gave, der havde gjort det muligt for Comiteen at udsætte en Række Kongepremier; derefter omtalte han de Pengebidrag, der iøvrigt vare indkomne og yttrede sluttelig, at uagtet Comiteens egenlige Hverv nu vel var fuldført, vilde den dog, ligesom steet var i Kjøbenhavn, ansee sig fremdeles bestaaende, navnlig for at fortsætte Arrangementet, vedblive at varetage det Dekonomiske samt iøvrigt de Arbejder, der ikke directe kunne henregnes under den eventuelle Formands Virksomhed; som en Folge heraf kunde ikke noget Comiteemedlem overtage Formands- eller Viceformandsposten. Han erklærede Forsamlingen for aabnet og udbragte et Hurra for Hs. Maj. Kongen, der modtoges og besvaredes med Begeistring.

Endelig opfordrede han Forsamlingen til at stride til Valg af en Formand. Landmandsforsamlingens Formand i 1852 Kammerherre, Stamhuusbefidder Sehested-Juul gjenvalgtes med stor Majoritet. Han bragte Forsamlingen sin Tak i hjertelige Ord; ved det derpaa foretagne Valg af Viceformand valgtes Godseier v. Ladiges til Borghorster-Hütten i det sydlige Slesvig; Hr. v. Ladiges modtog Valget og udbad sig

Forfamlingens Overbærenhed, hvis han skulde blive benyttet som Formand.

Formanden anbefalede derefter for Forsamlingen nogle Forslag, som han kaldte „Huusregler,“ saasom, at der hverken maatte yttres Bisald eller Mishag, at Enhver kunde tale fra sin Plads, og endelig, at Enhver kunde udtale sig i det danske eller tydske Sprog; disse Regler vedtog Forsamlingen uden Afstemning.

Statsraad Hagemann bød i hjertelige Ord Forsamlingen Velkommen i Flensborg,

Det første Spørgsmaal paa Dagsordenen: „Hvilken Betydning have Maskinerne for vort Agerbrug,“ indleedes af Professor B. S. Jørgensen, der viste det forholdsviis høie Trin, som Agerdyknings-Medstaber og Maskiner her tillands have naaet, og at der neppe findes noget Land, hvor Anvendelsen af Maskiner i Agerdyknningen er mere paa sin Plads end hos os, hvor Culturen i den sidste Tid er i stærk fremadskridende Udvikling og Befolkningen kun tynd, saa at Mangel paa Arbeidskraft paa de fleste Steder er følelig. Han imødegik den Paastand, der undertiden høres, at Maskinerne tage Brodet fra Arbejderne, idet han godtgjorde, at Arbeidet forbeestles bedre, at Arbejderne ikke blot kunne lønnes bedre ved Maskinernes Anvendelse i Agerbruget, men at deres Udvikling paa en naturlig Maade stod i Forbindelse hermed, efterjom Maskinerne befriede dem fra det Arbeide, der kun kostede fysisk Anstrengelse, og ved at Arbejderne mere anvendes for at styre Maskinen, vænnes de til Tænksomhed, og da den enkelte Mand's Arbeide bliver mere produktiv, kan han betales bedre. Han gjenmægik flere enkelte Maskiner, deres Nytte og Anvendelighed under vore Forhold og udbad sig hyderligere Ordet ved Udstillingen af Maskinerne.

Over Spørgsmaalet yttrede sig følgende Talere:

Prop. Bind (Thustrup), Prop. Bøch (Baldbygaard), Vicepræsidenten, Prop. David (Kungstedlund), Pastor Møller (Dalby i Fyen), Overfrigscommissair Prop. Branth (Klarup-

gaard), Propr. Riis (Høgholt), Grev Holstein-Holsteinborg, Kammerraad Propr. Schjøtt (Rugaard), Forpagter Hofmann (Bang) (Hofmannsgave), Jægermester Stamhuusbesidder Sehested (Broholm), Propr. Barner (Fallunborg Ladegaard), Forpagter Hastrup (Hjortholm), Forpagter Andersen (Gundersløvholm), Propr. Landsthingsmand Schytte, Forpagter Zoega (Bødstrup), Professor Tscherning, Propr. From (Elesvig), Etatsraad Hagemann, Propr. Guldborg (Ragnesminde), Justitsraad Propr. Fjellstrup (Sindinggaard).

Den overordenlige Nytt af Tærskemaskinen syntes under hele Discussionen at blive betragtet som givet, og denne Maskines Virkninger omtales egentlig kun som Argument imod, at Maskiner i Landbruget skulle berøve Arbejderne Fortjeneste. De forskjellige Saaemaskiner, Hakkelsesmaskiner og tildeels Kornknusemaskiner foranledigede derimod en livlig Udveksling af Erfaringer af de mange ovennævnte Talere, hvoraf flere talte gjentagende Gange; Alle vare enige om Nyttten og Anvendeligheden af disse Redskaber; Forhandlingerne dreiede sig derfor meest om Maaden, hvorpaa de Mangler kunde afhjælpes, som have viist sig ved den praktiske Benyttelse af de hidtil anvendte, saaledes, hvad angaaer Saaemaskinen, at anvende den med Held paa Jordstrimler af mindre Brede end selve Maskinen; med Hensyn til Meiemaskinen, hvis praktiske Anvendelighed dog endnu drages i Tvivl, at bringe den til at arbejde med Sikkerhed paa Leiesæd og tyndere Sæd; og endelig betræffende Kornknusemaskiner dreiede Spørgsmaalet sig om, hvorledes Arbeidskraften bedst skal anvendes og om det ikke er muligt at sætte denne Maskine i Forbindelse med en anden i Landbruget; ogsaa herom fremkom vundne Resultater og navnlig oplystes det af en Taler, at han har anvendt en Knusemaskine i Forbindelse med en Hakkelsesmaskine og efter anstillede Forsøg forsikret sig om, at han indvinder $\frac{1}{4}$ i Værdi.

Det næste Spørgsmaal: „Har der viist sig Banskkelig-heder for Underdrainingen, begrundede i vort Klima? Har man Exempler paa, at Drainingsrørene kunne

forstoppes med Planterødder eller Kryptogamer?" indleedes af Propr. Valentiner, der i Korthed omtalte denne vigtige Sags historiske Udvikling her i Landet og viste i hvor kort Tid den har gjort mægtige Fremstribt; man behøver man ikke længere her at theoretisere over Draining; man kan henvise til mange Erfaringer og i det Væsenlige henlede Discussionen paa Undersøgelse af Maader, hvorpaa man kan undgaae forskjellige Ulemper og hvorledes man kan gjøre Arbeidet besparende uden at opgive noget af dets Soliditet.

Over Spørgsmaalet yttrede sig foruden Sagens erfarne og grundige Forsvarer, der indleede det, endvidere Hr. v. Ladiges, der navnlig godtgjorde det engelske Princip's Rigtighed og gav interessante Meddelelser saavel om sin egen udførte Draining som ogsaa om det Fabrikat af Drainrør, der leveres fra hans Fabrik; Statsraad Hagemann, der blandt Andet paaviste, at hans Rør havde været forstoppede af Frøer; Propr. Guldborg, Kammerraad Schjøtt, Assessor Hein, der anbefalede Steensaffiner i Endepunkterne, Propr. Bøch, der tilraadede saavidt muligt at undgaae aabne Grøfter, Dr. Diedrichsen, der henviste til enkelte Planter, der kunne udvikle sig i selve Rørene; Forpagter Hofman (Bang) og Prof. Tscherning. — Mødet fortsattes om Eftermiddagen.

Der foretoges Valg af Valgmænd, der igjen havde at udnævne Dommere til Præmiernes Fordeling ved Dyrskuet. Ifølge Planen foretog Formanden dette Valg saaledes: Forsamlingen inddeltes i Valgcurier, hver paa 100 Medlemmer; Formanden anmodede Hofman (Bang) om at forestaae Valgene i 1ste Valgcurie Medlemsnummerne 1—100; Justitsraad Bjørnsen i 2den, Medlemsnummerne 101—200; Overførster v. Wimpfen i 3die, Medlemsnummerne 201 til Udgangen; 1ste Valgcurie valgte Greve Holstein, Branth, P. Jordt, Hagemann, Valentiner; 2den Valgcurie, Bjørnsen, Philipsen (Hviagergaard), David, Fjølstrup, Amtsforvalter L. Skau; 3die Valgcurie, Drescher (Fischbek), Tang (Nørre-Bosborg), Greve Wedell-Wedelsborg, Zoëga, v. Wimpfen.

I Tirsdags Mødet bragtes først under Discussion det betydningfulde Spørgsmaal: „Hvilke ere Aarsagerne til den periodiske Kastning i flere Meierier, og hvilke Midler kunne anvendes derimod?"; det indlededes af Etatsr. Ha gemann, der havde havt Leilighed til at gjøre mange Erfaringer i Slesvig i denne Henseende; Talerne vare Hagemann, Fjeldstrup, Pind, Valentiner, Hofman (Bang), David, Andersen, Schjøtt, Brandt, v. Ladiges, Dr. Diebriksen og Prof. Tscherning; den første Gruppe af Talere fremsatte navnlig deres Erfaringer om denne Sag, og bleve alle de Aarsager, som paa forskjellige Steder ere angivne som Grunde til Kastning, her samlede; disse vare da, saavidt Anm. kan erindre, Forandring af climatiske Forhold, slet Foder, Hø, der har været meget udsat for Vand, enkelte Græsarter imellem Høet, Overgang fra et, navnlig daarligere, til et andet, bedre Foder, slet Røgt, Slag og Stød, meget kolde Drikke, Udsættelse for Temperaturforandringer, meget tidlige Parringer; den sidste Gruppe, hvoraf enkelte Talere videnskabeligt gennemgik denne Sag, efterat have bemærket, at alle de anførte Grunde endnu ikke kunne forklare dette Onde, henviste til forskjellige Midler imod Kastning; det blev blandt Andet godtgjort, at, foruden de Midler, som slutte sig paa en umiddelbar Maade til de ydre Anledninger (Foderet, den slette Behandling o. s. v.) maa man have Opmærksomheden henvendt paa, at Koen, som kælver, bliver reen for Efterbør; der tilraaedes under visse Omstændigheder Aareladning om For- og Efteraar, hensigtsmæssige Staldindretninger og fremfor Alt, naar Sygdommen yttre sig, milde slimede Drikke; der blev adskilt imellem for tidlig Fødsel og Kastning, men for begge Tilfælde anbefalet kraftigt Foder og særdeles Omhyggelighed med Fodringen, naar Kørerne bringes fra grønt Foder ind paa Stald; en Taler bemærkede, at naar hans Kør bringes ind, lader han dem alle malke golde, begynder med mindre stærkt Foder og giver det efterhaanden bedre og bedre; der bleve paa- viist mange Exempler paa, at Sygdommen (der af en Taler indbeelttes i 3 Classer), er smitsom og det blev selvfølgelig til-

raadt, at den Ko, der viser Symptomer, strax bringes ud af Stalden.

Der var neppe noget Medlem tilstede ved denne Discussion, uden at han jo følte sig beriget ved Udbyttet af samme.

Derefter blev behandlet det Spørgsmaal: „Hvad kan der antages at være Aarsag til, at Lærke- og Fyrrebevo-
ringer paa flere Steder her i Landet sygne i Værten
og ganske gaae ud, saa at man endog begynder at
opgive disse fortræffelige Træarters videre Cultur,
og kjendes et Middel mod dette beklagelige Ondt?“

Det indlebedes af Overførster v. Wimpsen; han omtalte
hvilken væsentlig Indflydelse Jordbunden har paa disse Træ-
arter; blandt Aarsagerne til, at de i Spørgsmaalet omtalte Be-
vo-
ringer gaae ud her i Landet, fremhævede han især de kolde
Nattetaager, navnlig hvor der ligger Mosestrækninger imellem
Skovene, samt en for silbig Udhugning; han anbefalede som
det bedste Middel til at forebygge Ondet, at blande andre Træ-
sorter ind imellem Fyr og Lærk samt en tidlig Gjennemhugst.
Bjørnsen sluttede sig til ham; han har en mangeaarig Erfaring
for Gavnligheden af den tidlige Gjennemhugst.

Discussionen førtes snart hen paa det Spørgsmaal, om
Fyrren hører hjemme her i Danmark og blandt Talerne, Wich-
feldt, Skovriber Beer mann, Propr. Krabbe (Halb), Bjørnsen,
Lang, v. Wimpsen, Pastor Møller, Skovriberne Spandet og
Meier, Schjøtt, Fjeldstrup og Dr. Diedrichsen, søgte de fleste
at godtgjøre, at dette er Tilfældet, ved at paavise mangfoldige
Steder, hvor Rødder og Røgler af store Fyrretræer ere fundne
i en betydelig Dybde under Jorden.

v. Ladiges indlebede Spørgsmaalet: „Hvilke Fordele
medfører Anvendelsen af Dampapparater i Land-
bruget istedetfor de almindelige Røge- og Varme-
indretninger?“ og godtgjorde han, som i længere Tid har
anvendt et Dampapparat i sit Landbrug, flere meget væsentlige
Fordele; i hvilken Udstrækning man bør benytte det, beroer
nærmest paa de locale Brændselspriser.

Over Spørgsmaalet udtalte sig Hofman (Bang), Valentin og Jørgensen, og henlede navnlig den sidste Taler Opmærksomheden paa Fordelen ved kun at have eet Ildsted, samt at man kan benytte simpelt Brændselmateriale, endog Steenkul; han anbefalede at benytte Kobberrør, ikke Jernrør til Dampledningen, da disse sidste let, ved det med Dampen fulgte Jernilte, foranledige, at Røsten bliver blaa. Den første Taler viste Fordelen ved at dampe Sæd og Rodfrugter i Møbsætning til Halm.

Det paafølgende Spørgsmaal: „I hvilket Forhold bør Eier og Forpagtere deeltage i Omkostningerne ved Draining?“ bragtes under Discussion af Proprietair Bech (Baldbygaard); han omtalte dette Forhold som meget vanskeligt at ordne; det var hans Overbeviisning, at Eieren bør udføre Drainingen og afholde alle dermed forbundne Udgifter, hvilke han da bør lade Forpagteren forrente med 6%, de 4% som Rente af Anlægs-capitalen, de 2% til Amortisation. Talerne vare: v. Ladiges, Propr. Thomsen og Forpagter Hastrup. I et skriftligt Indlæg udtaler en sagkyndig Mand fra Hertugdømmerne sig for en højere Rente nemlig 10% som han efter opstillede Beregninger finder passende efter Billighed for Forpagteren at svare af Anlægs-capitalen.

Det synes iøvrigt, som om denne Sag endnu ikke ret var moden til Discussion, thi Udbyttet var ikke stort, uagtet saamange sagkyndige baade Eier- og Forpagtere vare tilstede; den er vel ogsaa kun kjendt fra den fremmede, navnlig engelske og tydske Litteratur, men endnu ikke anvendt i Praxis hos os; et af de væsentligste Momenter, hvor stor en Gjennemsnitstid man tør antage for Rørens Varighed savner ogsaa her Erfaringen for sig, idet selv Drainingens varmeste Forsvarere stedse maae henvisse til enkelte Exempler s. Ex. fra Holland, hvor der skal findes Rørledninger, der efter historiske Beviser skulle være 200 Aar gamle og endnu være vel conserverede og fra andre fremmede Lande; et lignende Exempel herfra Landet anførtes ogsaa under Discussionen, nemlig at der paa Fredericia Kirkegaard

er funden Rør i usfordærvet Stand, som have ligget der i 60 Aar. Det er imidlertid at vente, at denne interessante Sag i den nærmeste Fremtid vil blive Gjenstand for nærmere Døftelse i vor egen landøkonomiske Litteratur, ligesom ogsaa, at den bliver forsøgt i Praxis, og at den saaledes kan blive belyst fra forskjellige Sider og optaget igjen ved den næste Forsamling.

Over det derefter følgende Spørgsmaal: „Hvilke Arter af Hvede, Rug, Byg, Havre og Grter have viist sig meest lønnende saavel med Hensyn til Foldene som Vægten“? der indleedes af Valentiner, udtalte sig Forvalter Rønnekamp (Juellinge), Guldborg, Bøch (Balshøllegaard) Hofman (Bang) Schjøtt, Pind, v. Ladiges, Hastrup, Døcker (Als), David, Nyholm, Philipsen, From (Soed), Bjørnsen, Wichfeldt, Const. Bruun, Pastor Møller, og flere af disse Talere gjentagne Gange. Dette turde være et utvetydigt Beviis paa den levende Interesse, hvormed Landmanden søger efter den bedste Udsæd.

Fra Sjælland anbefalede især en vægtig engelsk (Manchester) Hvede, stotsk Byg, tildeels Agnatbyg, den blaa og tildeels den polske Grt; fra Fyen, Langeland og Als, den hvide engelske Hvede, Campine eller Provsti Rug, Chevalierbyg (Saaes tidlig), tidlige Grtesorter, Havre med blaa Grter i; fra Jylland den brune polske Hvede, Campine og Provsti-Rug. Chevalierbyg, en lille gul engelsk Havre; om den saakaldte polske Grt reiste sig en kort Strid, idet det paa den ene Side urgeredes, at denne Grt tager tiltakke med middelmaadig Jord, giver et godt Udbytte og er spiselig saavel for Mennesker som Dyr, medens dette fra den anden Side blev bestridt; der blev udtalt at den, for at lykkes, maa have kraftig Jord, og at den ikke godt lader sig koge; dens Fortrin i Henseende til Foderet blev almindelig anerkjendt.

Hofman (Bang) indlede Spørgsmaalet: „Fortjene Tærskemaskiner med eller uden Valse Fortrinet“? og bemærkede, at det efter hans Mening kom an paa den Hensigt, hvori de anvendes, om Kjærnen skal slaaes af eller gvides af, saaledes forment han, at Maskine med Valse er hensigtsmæs-

figt for Vintersæd, men uden Valse for Vaarsæd; en Taler foretrak iøvrigt Maskine uden Valse, en anden havde i længere Tid til sin Tilfredshed benyttet Maskiner med Valse.

Det sidste Spørgsmaal: „Paa hvilken Maade opdrættes Kalve fordeeligst?“ bragtes under Discussion af Brandt (Clarupgaard); han yttrede, at den ofte hidtil brugte Maade, at kjøbe Kalve fra gode Egne efter visse Mærker nu dog var frafalden af de Fleste, og at man var temmelig enig om, at man selv bør opdrætte Kalve, der skulle indsættes i Meieriet; om dette Punkt dreiede Debatten sig især; foruden Branth deeltog i Discussionen v. Ladiges, Hofman (Bang) Valentiner, Fjeldstrup, Hagemann og Dreier. Talerne vare enige i, at Kalven bør strax efter Fødselen have af Moderens Melk, kun samstemmede de ikke i, hvorlænge man bør vedblive dermed; som et Surrogat for Melk anbefalede at give Kalven Hørfrøfager, opløste i Vand; Prisen for disse Fager blev Gjenstand for en kort Debat; en Taler yttrede, at han med Held anvendte Hvedeklid.

Om Eftermiddagen holdt Hofman (Bang) et frit Foredrag om Staldfodring og Staldes Indretning; han omdeelte ved denne Leilighed en Plan af Klostalden paa Hofmangave og forklarede denne Stalds Indretning; blandt de flere hensigtsmæssige Indretninger, maa især fremhæves, at der er anlagt en Jernbane i Loftet, der i den ene Ende af Bygningen henter Foderet til Køerne og paa en meget let Maade gjør det muligt for een Mand at fodre hele Meieribefætningen paa en meget kort Tid.

Mødet Onsdag den 31te Mai.

„Paa hvilken Maade bør Staten medvirke til den Landmands Uddannelse?“

Dette Spørgsmaal bragtes under Forhandling af den Mand, hvis Livsopgave det er blevet at virke for Sagen og som har saa stor Fortjeneste af den Udvikning, som den unge Landmands Uddannelse i de senere Aar har naaet, nemlig Professor B. S. Jørgensen; han erindrede om, at Landmandsfor-

samlingen i Kjøbenhavn i 1852 havde nedsat en Comitee til at afgive Betænkning over det — man kan vel kalde det — mest brændende Spørgsmaal for Landmændene; Comiteen bestod af Taleren, Valentiner, Provst Ballentin, Cancellieraad Herredsfoged Hjort og N. E. Hofman (Bang); der var omdeelt en trykt Betænkning, og man erfarede deraf, at Comiteemedlemmerne havde deelt sig i en Majoritet og Minoritet (Hofman Bang). Forstjellen i deres udtalte Meninger var dog ikke saa stor, at den jo maaskee nok kunde have været sammenarbejdet, hvis Medlemmerne kunde have holdt Møder, men det havde ikke været muligt, eftersom de boe i Jylland, Fyen og Sjælland.

Deeltagerne i Discussionen vare Hofman (Bang) Lector Prosch, Prof. Tscherning, Kammerherre Wichfeldt, Pastor Møller, Valentiner, Dr. Diebrichsen. Anm. af disse Blade tør ikke her indlade sig paa Drøftelsen af den interessante Discussion, men maa henwise til Beretningen om Forsamlingen i 1852 samt til den ovenfor omtalte Betænkning. Alle ere enige i, at der bør gjøres noget fra Statens Side, og at Opfordringen Aar for Aar bliver mere paatrængende; Sagen er belyst af saamange sagkyndige hæderlige Mænd, der vist alle føle lige varmt for den unge Landmands Uddannelse; der er for Diebliffet ikke Tale om at udfinde den Maade, som er den absolut rigtige, men den som er realisabel nu ved Bistand fra Staten og Medvirken fra Landmændene selv; en Begyndelse, om hvis Rigtighed og Betydning Alle samstemme, er steet ved hensigtsvarende Forbedringer af adskillige Realskoler paa forskjellige Steder i Landet, og det er at haabe, at det næste Skridt, Ordningen af et Institut, hvor den unge Landmand, efter at han har gjort sig bekendt med de væsentligste praktiske Arbejder i et velordnet Landbrug, kan søge til, og erhverve sig en høiere Uddannelse, snart vil følge efter, hvad enten et saadant Institut bliver oprettet paa Landet eller udviklet af og knyttet til de allerede bestaaende Høiskoler i Hovedstaden. Anm. vil med ethvert Medlem af Forsamlingen følge Sagen med sine bedste Ønsker.

Det var som et godt Barseel for denne Sag, at Etatsraad Forchhammer umiddelbart efter Afslutningen af denne Discussion med sin overalt anerkjendte ualmindelige Genialitet, berigede Tilhørerne med et Foredrag, som fulgtes fra først til sidst af Forsamlingen med den allerhøieste Grad af Interesse, uagtet det bevægede sig paa et videnskabeligt Gebeet, som vistnok endnu i lang Tid ikke kan finde Anvendelse hos den praktiske Landmand.

Statsraaden viste nemlig, hvorledes baade efter egne og fremmede Forsøg, der er funden metalliske Substanser i Afken af de forskjellige Sædarter og antydede, hvorledes en dybere Forbindelse fandt Sted imellem disse Jagttagelser, end man tidligere, da man nærmest ansaae dem for Tilfældigheder, havde antaget og henpegede til, hvorledes man sandsynligviis engang vil komme til at bestemme Egnes Characteristik efter de saa høist ubetydelige Qvantiteter af Metaller (Kobber, Sølv og Bly), som man har fundet i Kornarternes Afte i de forskjellige Egne. Efterat have endt dette Foredrag, indlebede Statsraaden det Spørgsmaal: „Hvilke kunstige Gjødningsmidler have givet de heldigste Resultater?“

Herover udtalte sig Hofman (Bang), Døcker, Hagemann, v. Labiges, Dr. Diebriksen, Valentiner, Bind, Drescher (Fischbek) og Jørgensen.

Forskjellige kunstige Gjødningsmidler vare anvendte og med forskjelligt Held, saa at den Slags, som en Taler foretrak, havde ikke givet saa heldigt et Resultat for den anden; de kunstige Gjødningsmidler maae altsaa appasses efter de locale Forhold og Jordbundens Bestaaffenhed. Der fremførtes især Resultater af Guano, suur phosforsuur Kalk, Ovens Patentgjødning, Gibs, Salpeter og forskjellige Compostgjødninger. Et Spørgsmaal af Forchhammer, om Virkningerne af 2de forskjellige Arter Mergel, som findes navnlig i den mellemste Deel af Slesvig, besvaredes i Korthed af Dhrr. fra Slesvig; den sidste Taler henledte navnlig Opmærksomheden paa den kunstige Gjødnings Anvendelse til Foderurter, men anbefalede Forsigtig-

hed ved Brugen deraf til raae Jorders Opdyrkelse; en ufor-
 sigtig Anvendelse af kunstig Gjødning til Frembringelse af Han-
 delsplanter og Kornafgrøder kan udpibste Jorden meer „end
 en Klobrian kan gjøre.“

Over det næste Spørgsmaal: „Paa hvilken Maade
 opnaaes den største Besparelse af Brændsel ved
 Brødbagning paa Landet?“ udtalte sig foruden Hage-
 mann, som indlede det, Fjeldstrup, v. Ladiges, Schjøtt,
 Pastor Møller, Hofman (Bang), Riis; der blev fremhævet
 Usikkerheden af, at der paa Landet lægges Vægt paa bedre
 Constructioner af Bagerovne, at der oprettes Fællesbagerier,
 eller at Bagere nedfætte sig paa passende Steder i Landet;
 v. Ladiges omtalte en transportabel belgisk Bagerovn, som han
 er i Besiddelse af og har anvendt med Fordeel; han beklagede,
 at han ikke har ladet den bringe til Flensborg.

Hofman (Bang) indlede det Spørgsmaal: „Har
 de seneste Aars Erfaring beriget os med nye Græs-
 arter, som fortjene almindelig Udbredelse?“ han
 deelte Spørgsmaalet i, om nogen af vore egne Græsarter har
 vilst sig saa fortrinnsvis god, at den fortjener større Udbredelse,
 eller om man har forsøgt fremmede Arter og fundet dem pas-
 sende for vort Klima, og endelig om disse have vilst sig for-
 deelagtigt til Græsning eller Høstet. Over Spørgsmaalet ud-
 talte sig Jægermester Sehested, Guldborg, Tscherning, Dreier,
 Landøconom Krarup, Fjeldstrup. Italiensk Raigræs var Gjen-
 stand for almindelig Fortale; en Taler henledte Opmærksom-
 heden paa siradella, af hvilken Græsart han i Nar ventede et
 godt Udbytte.

Det er en Sætning, som indpræntes unge Forstmænd, at
 Bøgen ikke kan opelses uden i Læ, yttrede v. Wimpfen,
 idet han indlede det Spørgsmaal: „Hvilke Culturme-
 thoder ere at anbefale ved Bøgeskoves Anlæg i det
 Frie, hvad enten Arealen er tilgængeligt for Plou-
 gen eller ikke?“ Sætningen er vist fuldkommen rigtig, hvor-
 den unge Plante udsættes meget for Nattefrost, men han for-

meente dog, at vort Øklima egner sig for saavel Plantning som Saaning af Bøg; han henviste til heldige Resultater i Statsskovene og fandt Bekræftelse herpaa af de følgende Talere, Skovrider Bjørnsen og Møller; Skoveiere fra det nordlige Jylland, som Bøggild, Riis og Fjeldstrup udbade sig og erholdt nærmere Oplysninger om de hensigtsmæssigste Maader at fremelske Bøg paa.

Torsdags Mødet den 1ste Juni fra Kl. 8½—10.

Det vil erindres, at Aalborg allerede ved Forsamlingen i Kjøbenhavn var bragt paa Bane som Mødested for den nu afholdte Forsamling; der var fra Comiteen tilkrevet Aalborg Comunalbestyrelse for at forhøre, om man ønskede Afholdelsen af den næste Forsamling der; Formanden bekjendgjorde en Svarskrivelse fra Communalbestyrelsen, hvori ndtaltes Ønske om, at den næste Forsamling, der blev besluttet at skulle finde Sted i 1856, kunde blive afholdt i Aalborg; dette besluttedes af Forsamlingen esterat være anbefalet af de Talere, der yttrede sig derover, og paa Formandens Forslag udnævnte man en Localcomitee for at kunne arrangere det Fornødne, bestaaende af Greve Frys-Frysenborg, Overkrigscommissair Brandt, Stiftamtmand i Aalborg Kammerherre v. Stemann, Forpagter Bøggild og Ræmmer Wulff, under Forudsætning af at de nævnte Herrer ville modtage Valget.

Det eneste Spørgsmaal, der i den korte Tid paa denne Dag, da Dyrskuet blev afholdt, kunde bringes under Discussion var:

„Hvilke Træsarter maae anerkjendes for at være de for Danmarks Forhold meest tjenlige til Beplantning af Alleer offenkilde Spadsereveie osv.“ Er det rigtigst at lade deres Kroner udvikle sig naturlig frit, aldeles uberørte af Kniven, saavel ved Plantningen af dem, som senere, eller bør de underkastes en aarlig Kapning?“ det indlebedes af Handelsgartner Frisenette, der især anbefalede de Træer, der ere smukke for Diet og tillige nyttige i Landbruget, og henlebede saaledes Dp-

mærksomheden paa Ahorn, Lind, Castanie og Aft; han fraraadede at bruge Kniven ret meget. Deeltagere i Discussionen vare, Gastrup, Møller, Jacob Tøren, Bøch, Fjeldstrup, Hofman (Bang) Bind, Bøggild, Tscherning, Formanden, Døcker, Bjørnsen. Birk, Bøg, Acaste og Poppel fraraadedes tildeels; blandt Frugttræer, anvendte til Alleplantning, anbefalede især Kirsebærtræet.

I Fredags-Mødet den 2den Juni gav Hofman (Bang) først en kort Anviisning til at tilberede fremmede Øste samt anførte den hensigtsmæssigste Maade, hvorpaa man kan farve eftergjorte, navnlig engelske Øste.

Over Spørgsmaalet: „Efter hvilke Regler bør Gjennemhugningerne i Bøgebevorninger fremmes — og hvor ofte ansees det for rigtigst, at disse gjentages?“ som indleedes af v. Wimpfen, udtalte sig Wichfeldt og Schjøtt; der bør begyndes med Gjennemhugning af Bøgen, naar dens nederste Grene visne og den bør gjentages hyppig.

Grev Holstein indlede det sidste Spørgsmaal: „Bør man paa større Gaarde selv tillægge Arbeidsheste, og er man i saa Tilfælde i Besiddelse af hensigtsvarende Hingste?“ den første Deel af Spørgsmaalet, der nærmest angaaer, om det kan betale sig for den større Landbruger at opdrætte de Arbeidsheste, som han skal bruge, troede han at maatte besvare benægtende; den anden Deel var meget vanskelig at inklade sig paa, da man i Landets forskjellige Dele gjør saa høist forskjellige Fordringer til Hestene. Om Spørgsmaalet i sin Heelhed haabede han, at navnlig Dhr. som selv havde opdrættet Heste, vilde udtale sig. I Discussionen deeltog Bøch, v. Ladiges, Branth, Drescher, Bind og Brosch; medens der paa den ene Side gjordes gjældende, at Opdræt af Arbeidsheste rettest burde skee af den mindre Landbruger og derimod Frembringelsen af Lurusheste nærmest burde overlades til Besidderne af de større Gaarde, holdt navnlig Dhr. fra Jylland stærkt paa, at man ogsaa paa de større Gaarde helst burde opdrætte Arbeidsheste til eget Brug, fordi man derved erholdt

den bedste Hest og ikke blev udsat for, at en god Arbeidshest aldeles gaaer tabt.

Med Hensyn til Blanding af Race formeente de sidste, at der kun bør indbringes saameget forædlet Blod i den jydsk Hestrace, at det kan bidrage til at lette Fodstiftet. —

Det var vistnok en meget heldig Idee af Comiteen, at den udsendte Opfordring til Maskinfabrikanterne og flere større Landmænd om at sende Agerdyrkningsredskaber og Maskiner til Flensborg, idet den havde paatænkt at sætte en Udstilling af disse Gjenstande, saavel som af Meieriproducter og saltede Varer i Forbindelse med Landmandsforsamlingen. Det maatte derfor allerede af den Grund glæde Enhver, at Comiteens Anstrængelser i denne Retning lykkedes saavel, thi denne Udstilling blev saa riigholdig, at man tør paastaae, at endnu har aldrig en saadan funden Sted i Danmark. Paa Industriudstillingen vare kun enkelte Dele i denne Retning repræsenterede; her savnede man næsten ikke noget nyttigt Redskab i Agerbruget, og det meest talende Beviis paa, hvor godt ethvert enkelt Stykke var udført, samt tillige hvilken respectabel Grad af Udvikling Fabrikationen af Agerdyrkningsredskaber har naaet her i Landet, er det, at endstjøndt de omtrent halvtresindstyve Plouge, som fandtes fra alle Landets Dele, næsten alle vare forskjellige, bare de dog eet og samme Præg, det beviste, at man nu synes at være kommen til eet Resultat med Hensyn til dette vigtige Redskab, som neppe vil overstrides i lang Tid.

Der fandtes i Alt omtrent 150 Nummere; blandt disse ikke saa nye ingenieuse Forbedringer ved større Redskaber og enkelte aldeles originale Opfindelser.

Opfordringen til at udstille var saaledes imødekommen med megen Velvillie og blandt de Etablissementer, hvorfra Udstillingen især var bleven beriget, fortjener fortrinsviis at fremhæves: Frederiksværk, Gamst & Lund, samt den dygtige Bestyrer af dette Fabrik Hr. Winstrup, Carlshütte, der havde indsendt en meget stor Samling af de mange forskjellige Sager, som denne storartede Fabrik leverer, Schwefel & Howaldt,

Dittmann & Jensen, P. Andersen og Allerup. Om Onsdagen udtalte Professor Jørgensen sig paa selve Udstillingsstedet i Overvagtimester Kloppenborgs Nidehuus over de forskjellige Maskiners Nytte og Anvendelighed; Maskinerne bleve satte i Gang; man forbausedes især over det store og smukke Locomobile fra Holler & Comp. (Carlskütte) paa 6 Hestes Kraft, der drev en Tærskemaskine, samt over den Lethed og Hurtighed hvormed det arbeidede; som det erfares benytttes det i Nar meget i Holsteen, til Rapstærkning, idet det føres om og af Cieren udleies for 16 Rd. om Dagen.

— Af Staden Flensborg var udsat 2 Præmier, et Sølvetui og et større Stykke Sølvvæi, og det blev overdraget til Forsamlingen at disponere over disse; det blev besluttet, at uddele dem for Maskiner, men da det af den i denne Anledning nedsatte Comitee ansaaes for umuligt alene at uddele dem efter Redskabernes Brugbarhed og Nytte, blev Comiteen enig om at bestemme dem især for nye Ideer og Sindrigheid i Udførelsen; Præmierne bleve tilbedte, den 1ste: Etablisement Gamst & Lund for en Samling af Redskaber, som udmærkede sig ved findrige Constructioner og god Udførelse, og den 2den til Forpagter C. Hastrup fra Hjortholm for en af ham opfundne Meiemaskine, uidentvial det meest originale Redskab paa Udstillingen; det blev bemærket at 2 af Kuhl i Gertorf fremstillede Haffelsemaskiner udmærkede sig ved Simpelhed, let Gang og stor Produktion i Forhold til Arbeidskraften.

Udstillingen stod en Tid aaben for Iffe-Deeltagere og havde et talrigt Besøg.

Var der endog saa indrømmet Alm. større Plads her i Tidsfristet, end Tilfældet er, vilde han dog af Mangel paa Sagkundskab ikke kunne indlade sig paa et Raisonnement over de enkelte Redskaber paa denne høist interessante Udstilling, men han føler Trang til at ende denne korte Anmeldelse med at udtale sin Erkjendtlighed til Comiteen for dens omfangsrige Virksomhed i denne Retning, idet det er hans Overbeviisning, at den vil have meget gavnlige Følger.

Om Onsdagen den (31te Mai) foretoges Bedømmelsen af de til Præmie-Concurrence fremstillede Huusdyr, hvorover en trykt Fortegnelse var omdeelt til Medlemmerne.

Dommerne, udnævnte ved de ovenfor omtalte indirecte Valg, vare:

1. For Hingste: Juul, Hjemdrup. — Vicepræsidenten. — Smidth, Rønede.

2. For Hopper: Thomsen, Skodborg. — Overkrigecommissair Brandt, Clarupgaard. — Hollesen, Rye Mølle.

3. For Marstqvæg: Godseier Knudsen, Troiborg. — Godseier Pind, Thustrup. — Ingversen, Wiuf.

4. For slesvigsk Malkeqvæg: From, Soedt. — Dreier, Uggentoft. — Jorbt, Flensborg.

5. For Malkeqvæg, ikke hjemmehørende i Slesvig: Philipsen, Høiagergaard. — Breinholdt, Mors. — Ravens, Stuppendrup.

6. For Kjødsfaar: Fangel, Næsgaard. — Nønnenkamp, Glæs. — Fibiger, Lolland.

7. For Uldfaar: Varner, Kallundborg Ladegaard. — Justitsraad, Fjeldstrup, Sindinggaard. — Director Hofman-Bang.

8. For Svinene: Lars Buus. — Møller Schrøder. — Kjøbmand Jungersen i Flensborg.

9. For saltede Varer: Justitsraad, Poulsen. — Slagter Sørensen, Flensborg. — Generalconsul Pontoppidan.

10. For Redskaber: Professor Jørgensen. — Bøch, Baldbhyegaard. — Vandbygningsinspecteur Grove.

Dyrskuet fandt Sted Torsdagen den 1ste Juni paa Erer-
ceerpladsen udenfor Flensborg; foruden Forsamlingens Med-
lemmer havde ogsaa Publicum mod Erlæggelse af Entre Udgang
dertil; der fremstilledes omtrent 50 Hingste og Hopper, dog
var den større Halvdeel Hingste, over 80 Stk. Hornqvæg
omtrent 60 Faar og omtrent 20 Sviin. Besøget var meget

talrigt og naaede næsten det forholdsvis store Antal af 2000; det var et slaaende Beviis for, at nu da Efterretningen var bleven noget udbredt om Forsamlingens Møder og Virken i det Hele, fik flere og flere Landboere Lyft til at see og tildeels deeltage i, hvad der endnu stod tilbage; der strømmede Folk ind fra Landet hele Dagen og der blev endogsaa paa denne Dag, den næstsidste i hvilken man var samlet, indtegnet endeel nye Medlemmer.

Præmieuddelingen havde et festligt Præg og skal have gjort et meget godt Indtryk paa den slesvigiske Landboestand; Formanden tilbeelte fra en ophviiet Plads, efter foregaaende Opraab, Enhver, der havde vundet Præmie, foruden Beløbet, et smukt udstyret lithograferet Diplom; han mindede om den kongelige Gave og den store Forsamling udbrød i Jubel for Hans Majestæt.

Følgende Præmier bleve udbeelte:

S e f t e .

1ste Klasse. Hingste.

1. Kammerherre, Baron Juel Brodørf, Hindemaegaard pr. Nyborg Kongepremie 400 Rd.
2. Hans Nielsen, Hammelev pr. Haderslev 1ste Præmie
En Sølvcandelaber, som paa Anfordring indløses med 300 —
3. Hestehandler Nic. Jochimsen, Søholmebro, Bredsted Amt 2den Præmie 150 —
4. Peter Jørgensen, Kløver-Øs pr. Apenrade 3die Præmie 50 —

2den Klasse. Hopper.

1. From, Soed, Haderslev Amt . . Kongepremie 150 —
2. Philipsen, Hviagergaard, Frederiksborg Amt 1ste Præmie 100 —

3. Jens Andersen, Halbagergaard, Aulum Sogn, Viborg Amt . . .	2den Præmie	60 Rb.
4. Fr. Proevig, Klensby, Gottorp Amt	3die Præmie	40 —
5. Joh. Georg Ravn, Wandling, Stamp Sogn, Haderslev Amt	4de Præmie	30 —

H o r n a v æ g .

A. Marstqvæg.

1. Tyre.

1. Møller Kampsmann, Christian-M-brechts Fog.	Kongepræmie	80 —
2. Joh. Chr. Schau	1ste Præmie	40 —

1. Jens Andersen, Halbagergaard, Aulum Sogn, Viborg Amt . .	Kongepræmie	80 —
2. Christian Simonsen, Øster-Øjsten ved Kolbing	1ste Præmie	40 —

2. Kæer.

1. Joh. Chr. Schau	Kongepræmie	70 —
2. Samme	1ste Præmie	40 —

3. Dvier.

1. Joh. Chr. Schou (en Ko med Kalv, da ingen Dvie fandtes værdig til Kongepræmien)	Kongepræmie	40 —
2. Joh. Chr. Schau	1ste Præmie	30 —

B. Malkeqvæg, hjemmehørende i Slesvig.

1. Tyre.

1. Jens Matthiesen, Hyrup, Angeln. Kongepræmie	80 —
2. Den nordflesvigste Landbosforening, 1ste Præmie	50 —

3. Peter Thomsen, Lille-Volstrup, Angeln 2den Præmie 40 Rd.
4. Heinrich Petersen, Gintoft, Angeln, 3die Præmie 20 —

2. K ø r.

1. Gallsen, Uelsbye, Angeln Kongepremie 70 —
2. Samme 1ste Præmie 40 —
3. Den nordflæviske Landboeforening, 2den Præmie 30 —
4. Samme 3die Præmie 20 —

3. D vier.

1. Den nordflæviske Landboeforening, Kongepremie 40 —
2. Samme 1ste Præmie 20 —

C. Malkeqvæg, ikke hjemmehørende i Slesvig.

1. T y r e.

1. Andersen, Gundersløvholm, Sorø Amt Kongepremie 80 —
2. Clement, Hvedholm, Fyen . . . 1ste Præmie 50 —
3. Clement, Hvedholm, Fyen . . . 2den Præmie 40 —
4. Bech, Baldbyegaard, Sorø Amt, 3die Præmie 20 —

2. K ø r.

1. Andersen, Gundersløvholm, Sorø Amt Kongepremie 70 —
2. Samme 1ste Præmie 40 —
3. Samme 2den Præmie 30 —
4. Bech, Baldbyegaard, Sorø Amt, 3die Præmie 20 —

3. D vier.

1. Andersen, Gundersløvholm, Sorø Amt. Kongepremie 40 Rd.
2. Clement, Hvedholm, Fyen . . . 1ste Præmie 20 —

F a a r.

I. Kjøbfaar.

a. Bæddere.

1. Jacob Petersen, Mogeltønder, . . . Kongepremie 50 Rd.
2. Lorenzen, Helligbek, 1ste Præmie 20 —
3. Mackeprang, Raffebølle, 2den Præmie 10 —

b. Faar.

1. Lorenzen, Helligbek, 1ste Præmie 15 —
2. Jesen, Oldemærstoft, 2den Præmie 10 —

Der fandtes intet Faar værdigt til Kongepremien.

II. Uldfaar.

a. Bæddere.

1. G. Smith, Eskemosegaard, Frederiks-
borg Amt Kongepremie 50 —
2. Zoëga, Bobstrup, Holbek Amt . . . 1ste Præmie 30 —
3. Bech, Baldbyegaard, Sorø Amt, 2den Præmie 20 —

b. Faar.

1. Bech, Baldbyegaard, Sorø Amt, Kongepremie 30 —
2. Zoëga, Bobstrup, Holbek Amt, . . 1ste Præmie 20 —
3. Bech, Baldbyegaard, Sorø Amt, 2den Præmie 10 —

S v i n.

1. Drner, over 1½ Aar.

1. Mackeprang, Raffebølle Kongepremie 40 Rd.
2. Bech, Baldbyegaard, Sorø Amt 1ste Præmie 20 —

2. Orner, imellem $\frac{1}{2}$ og $1\frac{1}{2}$ Aar.

1. Jørgen Hansen, Treja, Kongepremie 25 Rb.
2. Hospitalforstander Frederiksen, Flensborg, 1ste Præmie 15 —

3. Grisesøer.

1. Gallsen, Uelsby, Angeln, Kongepremie 40 —
2. Erichsen, Gammelgaard, Als, . . . 1ste Præmie 25 —
3. Bech, Baldbyegaard, Sorø Amt, . . . 2den Præmie 15 —

4. Sogrife.

1. Bech, Baldbyegaard, Sorø Amt, . . . Kongepremie 15 —
2. Erichsen, Gammelgaard, Als, . . . 1ste Præmie 10 —

Agerdyrkningsredskaber og Maskiner.

De af Staden Flensborg udsatte Præmier:

1. H. Gamst & H. C. Lund, Kjøbenhavn, 1ste Præmie: et Bestik med Sølv-Knive og Gasler.
2. C. Hastrup, Hjortholm, Langeland, 2den Præmie, en Sølv-Theekasse.

Saltede og røgede Varer, Smør, Ost m. m.

Smør.

1. Egidius, Dvistrup, Holstebro . . . Kongepremie 80 Rb.
2. Clement, Erholm, Odense, Forsaulingens Præmie 30 —

Ost.

- B. Hansen, Sønderstov, Faldingbro, Kongepremie 20 —

Saltede Varer.

Jürgensen, Ditt., Flensborg,

saltet Kjøb	Kongepræmie	80	—
saltet Flæsk	—	80	—
Sidflæsk (Sides of Bacon)	—	50	—
Fidt i Blærer	—	20	—

Hestene vare efter de Flestes Mening daarligst repræsenterede, især savnede man aldeles smukke Exemplarer af Landets egne Hesteracer; der udtaltes under Discussionen i Forsamlingens Møder Lyft fra Slesvigernes Side til, at Slesvig kunde blive deelagtig i vort Landstutteri. Den omtalte af det Classenske Fideicommiss udstillede Hingstepræmie tilfaldt Hans Nielsen fra Hammelev, der visselig ikke indløste den mod 300 Rd., men glædede sig overmaade meget ved dette særdeles smukke Sølvstykke.

Hornqvæget var langt bedre repræsenteret og man faae vore Landmænd med Kjenderblik dvæle længe med stor Glæde og Interesse ved Bestuelsen af mange skønne Exemplarer fra Angeln og Marßen.

Af Faarene vare de fleste oversendte fra Dorne.

Iblandt Evinene tiltrak en So, tilhørende Hr. Gallsen fra Angeln sig især Opmærksomheden.

Meningerne om Præmiernes rette Fordeling var naturligviis ogsaa her deelte, men man tør dog paastaae, at den hele Sag vandt stor Interesse hos Slesvigs Befolkning og sikkert ikke vil være uden betydningsfulde Følger.

Af den meddeelte Præmieliste sees tillige Uddelelsen af Præmier for saltede og røgede Varer, Smør, Ost m. m., der fandt Sted samtidig med Præmieuddelingen for Dyrene.

Samme Dag fandt et Festmaaltid Sted i Borgerforeningens Locale; over 200 af Forsamlingens Medlemmer deeltog deri.

Som Gæstgjæster vare indbudte Overpræsidenten i Flensborg, de høieste militaire Autoriteter i Slesvig, samt Borgerforeningens Bestyrelse, som imidlertid ved en uheldig Misforstaaelse ikke indfandt sig.

Den udbragte Skaal for Hs. Majestæt Kongen modtoges med Jubel og man hørte, at det ni Gange gjentagne Hurra, som fulgte efter Formandens Opfordring, udtønedes med Begeistring fra Enhvers Bryst. En Række af Skaaler fulgte herpaa; flere vare forud bestemte af Formanden og Comiteen, andre gav Diebliffet Anledning til og Formanden gav Ordet til Enhver, der ønskede det efter den Orden, hvori det begjæredes, hvilken Myndighed, om det skal kaldes saa, Forsamlingen i Kjøbenhavn ved Festsmaaltidet i Casino paalagde den samme Formand at overtage som en Pligt.

Der havde hersket en saa fortræffelig Stemning under Sammenkomsterne, som det var muligt at ønske; der var ikke nogen Stæben efter ikke at indblande Politik her, hvor den saa lidt som nogetsteds hørte hjemme, det faldt saa naturligt, ethvert Medlems Tanke var beskæftiget med den Sag, hvorfor man var kommen sammen; den samme Enighed og gode Tone yttrede sig ogsaa ved Maaltidet, indtil der indtraf en Tilfældighed, som tildeels gjorde Skaar heri; det er Anm. fulde uroffelige Overbeviisning, at det var den allerstørste Deel af Forsamlingens Dnske, ligesom det dengang var deres Tro, at denne Begivenhed ikke var bleven omtalt, men da den nu engang er bragt frem for Offenheden, commenteret af offentlige Blade med usandsfærdige og forvanskede Referater og Tilfætninger, og man i disse Blade har søgt at ville tillægge den en Betydning, som den ingenlunde fortjener, skal Anm. ikke afholde sig fra at udtale sig noget nærmere herover, uden dog her at ville indlade sig paa en detailleret Smødegaaen af Bladartiklerne, hvilket han fremdeles anseer for at være unødvendigt.

Da General Bülow's Skaal var udbragt og modtaget med levende Begeistring af Forsamlingen, spillede Brigade Musikken

Melodien til „den tappre Landsoldat;“ efterat have hørt en Tid herpaa, som paa de andre Melodier der vare blevne spillede, begyndte nogle af de Tilstedeværende at synge; Formanden fandt dette mindre passende og anmodede derfor om at afholde sig fra Sang ved Bordet. Dette blev optaget, siger man, af Nogle i den Mening, at Formanden neblagde Forbud mod denne bestemte Sang, og denne Opfattelse fandt sit Udtryk i, at et Medlem begjærede Ordet, for at forlange Oplysning af Formanden i saa Henseende; hans Begjæring blev besvaret derhen, at der ingen Anledning var til Sang, eftersom ingen trykt Sang var omdeelt, at det ikke var stemmende med Bordstik, at enkelte Bordgjæster synge, og at hans Opfordring til at afholde sig fra Sang naturligviis gjaldt Sang overhovedet. Dette er Begivenheden i sin hele Omfang; den var vist neppe bleven omtalt paa selve Stedet, hvis ikke selv en saa ubetydelig Sag paa en Jordbund, der er saa fængelig for politisk Stof, som den derværende, kunde foranledige Rivninger.

Uf denne Grund maa Anm. ansee det uheldigt at slikt ske, thi endskjøndt han i alle Maader maatte være enig med Formanden i, at det ikke er stemmende med god Orden, at Enkelte ved et Bord istemme en regelløs Sang efter en Melodi, som Musikken spiller, havde det dog maaskee været heldigere, om en Undtagelse her havde fundet Sted, da Sangen blev fremkaldt af Forsamlingens Stemning for den hæderlige Veteran, hvis Navn er knyttet saa nær til Fædrelandets Ære; den samme Melodi hørtes mange Gange om Aftenen paa det selsomme Sted og Glensborgs Damer dansede med mange af Forsamlingens Medlemmer efter den i den bedste Forstaaelse; at Formandens Opfordring skulde være et Forbud mod at afsynge den til Melodien svarende Sang der, er en saa latterlig Paaastand, at der hører en i Partilidenstaber hildet Tankegang til at ubfinde og fremsætte den.

De øvrige smaa Rivninger, som visse Blade ogsaa have gjort sig Umage for at fremdrage, skal Anm. aldeles forbigaae, væsentligst fordi de ikke stode i nogensomhelst Forbindelse med

selve Forsamlingen, og foregik, efterat Bordet var hævet, deels fordi de vare saa ubetydelige, at de forekomme ved mange Leiligheder, hvor langt færre Mennesker ere samlede.

Det der har indigneret Anm. meest ved de forvanskede og usandsfærdige Fremstillinger af Festmaaltidet, er det blinde Partihad, hvormed Bladene uden Spor af Grund have kastet sig over Forsamlingens hæderlige Formand ved at ville bestylde ham for Partisthed og Mangel paa Fædrelandsfind — for ikke at bruge et værre Udtryk — thi Enhver der har havt mindste Leilighed til at kjende Kammerherre Sehested-Juel skal og maa i ham erkjende en brav Patriot og en ærlig dansk Mand, med en saa stor Kjærlighed til Fædrelandet, som man med Rette kan tillægge nogen Anden i Forsamlingen.

Det er virkelig høist comist, hvis det ikke i anden Henseende var beklageligt, naar Partilidenstaben i vort lille Land, viser sig saa grel, at den vil have seet en Spaltning imellem Avelige og Borgerlige i den Stemning, som fandt Sted ved Forsamlingen i Flensborg, thi er der noget som ret er Characteristisk for de danske Landforsamlinger, saaledes som Anm. hidtil har lært dem at kjende, da er det, og det skal staae fast, netop den Sammensmelten, der finder Sted af de større og mindre Landbrugere med de forskjelligste Navne, og der skal sandelig meer end et mistænkeligt Die til at opdage Klasseforskjel i Medlemmernes iudbyrdes Samliv.

Det er sørgeligt og i høi Grad beklageligt at see den Partisthed, hvormed Blade, der i andre Henseender ere respectable, og hvis Fortjeneste det alleridst skal falde Anm. ind at benægte, istedetfor ved de gode Kræfter, af hvilke de ledes, at stræbe efter at styrke de hos os i denne Retning vistnok heldigere end de allerfleste andre Steder udviklede Samsundsforhold, som det endog synes med Velbehag, søge at bringe en Spaltning ind i Forhold, der hidtil ikke have ladet meget tilbage at ønske, og som efter Anm. inderlige og begrundede Overbeviisning, heller ikke ville lide ved eller lade sig rokke af eensidige partiste Correspondentartikler eller forvanskede Blad-Anmeldelser.

• Førend Fredagsmødet endte, indbød Kammerherre Wichfeldt til en mindre Landmandsforsamling for Lolland-Falsters Stift, som agtes affholdt i Juni Maaned 1855 i Maribo.

Formanden bød Forsamlingen et hjerteligt Levvel og sluttede det 5te danske Landmandsmøde. Efterat have bragt Formanden et Hurra, gjentaget 9 Gange et Leve for Hs. Majestæt Kong Frederik den Syvende og bevidnet Comiteen sin Anerkjendelse og Taksigelse, forløbe Medlemmerne for sidste Gang Forsamlingsalen, for, saavidt som Pladserne tillode det, at deeltage i 2de Excursioner, der foretoges om Fredagen, den ene paa den nye Jernbane fra Flensborg til Tønning, den anden tilvogns ned i Angeln til Steenberg Haf og Geltingen.

Anm. maa beklage ikke at kunne meddele meget om disse Toure, da han ikke deeltog i nogen af dem; de Deeltagere, som han talte med efter deres Hjemkomst om Aftenen i Flensborg vare tilfredse og fornøiede, men Samtalerne vare kun korte og afbrudte, da næsten Alle begave sig hver til sit for at pakke ind og forlade Byen. De Jernbanereisende havde alle følt sig smigret ved, at Jernbaneanlæggeren Hr. Peto, der repræsenteredes paa Touren af Justitsraad C. M. Poulsen, havde forskaffet dem en saa stor Fornøielse og med Opoffrelser berebt dem en gjæstfri Modtagelse paa Banegaarden i Tønning.

E*.